

homines citò senescere: est etiam hepar, & vètricus præcipuè, admodum iam antè imbecillis. Tertio venæ illæ, & viæ dum assidua attractione vexantur, debilitantur & relaxantur, & præparantur ad destructionem, ita vt deinde pessimi stiores sequantur. Et ideo cauerem ab omni medicina, quæ electiuè trahit, & darem quæ non à longinquo euacuent, sed tantùm per contactum educunt, quales sunt cassia, hiera, electuar. lenitium rhabarbarum, diacatholicon bene factum, in quo nil solutiuum, quæ tutò darem ante prædium, aut ante cœnam. Ab his non discederè, sed diacatholico rarò bene fit. Ideo si eo vti vellemus, oportet præparari separatim in parua quâtitate, & ex præscripto, pro hoc nobili. Purgarem igitur frequenter, & non vno impetu: quia non toleraret, cum præsertim habitu sit rariori. Syrupos exhiberem concoquentes & aperientes, vt syrupos de cichorio cum rhabarbaro, vel sine illo. Habet enim omnia quæ temperat hepar. De absinthio, qui ventriculo confert. De pomis dulcibus pro humore adusto. De boragine, capillis veneris, cū decocto Ceterach, & fumiterræ, ac aliis. Hi omnes suo loco ac tempore exhiberi possunt: vnum nunc, alterum alio tempore, & modò in forma syrupi, modò in forma decocti. His per vices concoquerem, & per interualla euacuarem, præque omnibus viderem, vt aluum teneret lubricam. Sed totum situm erit in ratione victus, vt sit potus vini albi, clari, limpidi, non austeri, sed bene maturi, mediocri in robore & debilitate. Cibi D sint boni nutrimenti, & quàm minimè excrementosi. Aer temperatus, non frigidus, nec nimium calidus, eumque crebrò mutet. Hoc enim mirum in modum iuuat in morbis melancholicis, & præsertim in iuvene. Quærat somnum, & multum dormiat quantum potest: plurimum enim iuuat somnus in hoc affectu. Humectat caput, ita vt cura melancholiæ sit somnus. Crebrò vtatur balneo aquæ dulcis. Et postquam egreditur balneum, illinat corpus amygd. dulc. vel oleo violarum, cum amygd. commisto. Humectabit corpus, & humore adustos contemperabit. Crebrò bibat brodia pulli, quæ vt Galenus affirmat, & fidelissimus eius interpres Auicenn. declarat, contemperant humores. Caueat à Venere superflua, vtatur tamen quandoq; non multum, sed vt excitetur corpus, non reuoluatur & exiccetur. Letetur, & quærat esse cum sociis quantumcunque potest, caueat à nimio studio literarum, vtatur etiam exercitio temperato. De missione sanguinis F eam laudo, & facta vna euacuatione mittatur à vena basilica, refrigerabit enim hepar. De aquis thermarum quæritur: & videntur intentiones contrariæ. Nam quòd ad ventriculum calefaciendum, & roborandum, non potest ferè inueniri remedium præstantius: sed timendum est propter hepar calidum, ne illud magis inflammetur. Sed re vera, si exhibeantur illæ aquæ cum cautela debita, & dentur in quantitate modica, non quadraginta calices (vt quibusdam moris est) G nec die sequenti bibatur alia, nisi præcedentem aquam prius reddiderit, muniatur etiam hepar linimento infrigidante Galeni contra calefactio-

A nem aquæ, & vinum eo tempore non bibat forte: ita plurimum iuuabitur eo balneo vètricus, & curabitur. Quòd si hepar nimium inflamaretur, posset postea accedere ad aquâ balneorum Veronensium, quæ supercalefactione illam restinguerent, & hoc video à multis fieri in hoc casu. Imò noui quendam medicum nostrum, senè, qui vtranque aquam, & Patauinam & Calderiacam cômiscet, & ægris exhibet in Maio, ea de causa, ne hepar supra modum calefiat: quòd tamen an bene factum sit, nec ne, nunc non disputo. De stillicidio ex rei euentu iudicabitur, cum viderimus, quantum aliis remediis profecerimus.

CONSILIVM CCXXXIII.

De melancholia hypochondriaca, cum doloribus ventriculi, ac lipothymia. Anno 1545. 13. Iuly.

C **A**s v. s. à medico propositus: Nobilis iuuenis patitur dolore periodicum intensum in regione vètriculi multis iam annis, sed tribus tamen proximis maxime, & estate magis affligitur, quàm hyeme, & noctu plus quàm interdiu: qui dolor aliquando circa orificium illum molestat, vt Cardiacus videatur: aliquando in fundo stomachi, vt videatur stomachicus: aliquando in intestinis, vt colicus appareat, quandoque rugitus sentitur in latere & hypochondriis, cum tensione, quasi myrachialis foret. Liberatur autè à dolore imposito ænematè. Vrinæ spumosæ sunt, & crassiusculæ, & cum doloribus sentit, brachia dolent, & còtrahitur quasi à brachio infrà.

MONTANVS.

Proponuntur duo symptomata, de quibus còqueritur nobilis iuuenis, maxime tamen de vno. Primū, est dolor stomachi intèsus, qui dilatatur per totam regionem ventriculi, præcipuè tamen circa os, qui periodicus est, & maxime noctu inuadit. Secundò, est mœstitia quædam, qua cogitur amare solitu dincem, & aliquando plorat. Hęc ad suas causas reducenda sunt, vt inueniatur curatio. Et hic nonnullæ quæstiones propositæ, quæ in sermone soluendæ sunt: cur scilicet æstate magis affligatur quàm hyeme, cum dolores à pituita generentur, qua magis abundat hyeme quàm æstate. Item quòd periodicè affligitur, & maxime noctu. Sunt & annexa, vt de perditione motus, & sensus brachiorum, tempore doloris. Adest dolor & mœstitia, quæritur an ex eadem causa? Crediderim prouenire vtrunque, propter malam temperaturam ventriculi & hepatis: ita vt duæ sint intemperies, vna in ventriculo, altera in hepate, inter se contrariæ. Atque hæ sunt causæ omnium symptomatum. Ex frigiditate ventriculi plurima pituita multiplicatur, ex caliditate hepatis bilis multa, quæ etiam aduritur. Ex his consequuntur: primū, quòd generata pituita fiant obstructiones circa venas Mesaraicas, quia hepar calidum attrahit alimentum ante perfectam coctionem, atque ita humores crassi & viscosi eò delati, obstruunt meatus angustiores.